

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ' Δημοτικού

Τίτλος

«Η φίλη μας η Αργυρώ (Σχολεία για παιδιά με αναπηρίες)»

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΝΤΑΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

«Η φίλη μας η Αργυρώ (σχολεία για παιδιά με αναπηρίες)»

Δημιουργός

Αθανασία Νταή

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Σεπτέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού», βιβλίο μαθητή, ενότητα 1.2 *Στο σπίτι και στη γειτονιά*, υποενότητα *Η φίλη μας η Αργυρώ*, σ.32-35

«Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού», Τετράδιο Εργασιών, ενότητα 1.2 *Στο σπίτι και στη γειτονιά*, υποενότητα *Η φίλη μας η Αργυρώ*, σ.22-24

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

15-16 διδακτικές ώρες¹ περίπου

Χώρος

Ι. Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας

¹ Ο απαιτούμενος διδακτικός χρόνος για την εφαρμογή του σεναρίου εξαρτάται από το επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών.

II. Εικονικός χώρος: <http://www.storybird.com>

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

1. Προαπαιτούμενες γνώσεις για τους μαθητές
 - α. Δυνατότητα πληκτρολόγησης σύντομων κειμένων.
 - β. Εξοικείωση με τη χρήση του ποντικιού.
 - γ. Εξοικείωση με την εργασία σε ομάδες.
 - δ. Εξοικείωση με άνοιγμα και αποθήκευση φακέλων, αρχείων.
 - ε. Εξοικείωση με το λογισμικό smartools.
2. Υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας
 - α. Ένα υπολογιστής ανά δύο μαθητές προκειμένου να μπορούν οι μαθητές να εργαστούν και σε δυάδες.
 - β. Σύνδεση στο διαδίκτυο.
 - γ. Προβολέας συνδεδεμένος με τον υπολογιστή της τάξης.
3. Προεργασία του δασκάλου
 - α. Εγγραφή της τάξης και των μαθητών στο storybird.
 - β. Ανεύρεση, «κατέβασμα» και συγκέντρωση των βίντεο που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διδασκαλία.
 - γ. Δημιουργία φακέλου με τα απαραίτητα φύλλα εργασίας για κάθε ομάδα. Τοποθέτηση των φακέλων, των βίντεο που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εφαρμογή του σεναρίου σε έναν κοινόχρηστο φάκελο προκειμένου οι μαθητές να έχουν πρόσβαση σε αυτόν από τους υπολογιστές τους.
 - δ. Εγκατάσταση στους υπολογιστές των λογισμικών που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εφαρμογή των δραστηριοτήτων.
 - ε. Ενημέρωση γονέων αναφορικά με τη χρήση του διαδικτυακού τύπου storybird και τον τρόπο εργασίας των μαθητών μέσα σε αυτόν.
 - στ. Δημιουργία χρηστών στο Λεξισκόπιο τόσων όσες οι ομάδες της τάξης προκειμένου οι μαθητές να μπορούν να κάνουν αναζήτηση σε αυτό παραπάνω από δέκα φορές.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο συγκεκριμένο σενάριο ακολουθείται η δομή της υποενότητας *Η φίλη μας η Αργυρώ* («Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού»). Οι προτεινόμενες δραστηριότητες στο βιβλίο μαθητή και στο τετράδιο εργασιών τροποποιούνται, έτσι ώστε κατά την εκτέλεσή τους να γίνεται χρήση των ΤΠΕ επιδιώκοντας:

- Να εκπληρώνονται παράλληλα με τους στόχους της υποενότητας και στόχοι που σχετίζονται με τις ΤΠΕ και τον ψηφιακό γραμματισμό.
- Να πραγματοποιηθεί μέσω των προτεινόμενων δραστηριοτήτων μια ολοκληρωμένη παρουσίαση του θέματος «η ένταξη ή η συνεκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία στο γενικό σχολείο», ένα θέμα που απλώς θίγεται σε μια άσκηση της υποενότητας χωρίς να παρέχονται στους/στις μαθητές οι αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου αυτοί να προβληματιστούν.
- Να δημιουργηθεί ένα πραγματικό επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής γραπτού λόγου μέσα σε έναν εικονικό χώρο και να μεταβληθεί η τάξη σε μια κοινότητα ανάγνωσης, συγγραφής κειμένων, διαδικτυακής συνεργασίας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αφορμή για τη δημιουργία του συγκεκριμένου σεναρίου αποτελεί το ιδιαίτερα ενδιαφέρον θέμα που πραγματεύεται, «παιδιά με αναπηρίες και ένταξη ή συνεκπαίδευση τους στο σχολικό περιβάλλον». Στην ελληνική εκπαίδευση τα

συγκεκριμένα παιδιά είναι περιθωριοποιημένα σε ειδικά σχολεία, ακόμη και σε περιπτώσεις που αυτό δεν είναι απολύτως απαραίτητο, καθώς τα ελληνικά σχολεία δε διαθέτουν τις απαιτούμενες υποδομές και το απαιτούμενο εξειδικευμένο προσωπικό για να τα υποδεχτούν. Η περιθωριοποίηση τους αντιμετωπίζεται ως απόλυτα φυσιολογική, δεν αμφισβητείται και οι μαθητές στα «κανονικά»/γενικά ελληνικά σχολεία σπανίως έρχονται σε επαφή με παιδιά με αναπηρίες και σχηματίζουν την άποψη ότι πρόκειται για διαφορετικά και ίσως κατώτερα και μη ικανά άτομα. Είναι αναγκαίο, λοιπόν, οι συγκεκριμένες αντιλήψεις να αλλάξουν.

Επίσης, λαμβάνεται υπόψη η υποχρέωση των εκπαιδευτικών αλλά και η πίεση που δέχονται να οργανώσουν τη διδασκαλία τους με βάση τη δομή του σχολικού εγχειριδίου και τις προτεινόμενες σε αυτό δραστηριότητες. Γι' αυτόν τον λόγο ακολουθείται η προτεινόμενη στο σχολικό εγχειρίδιο δομή αλλά οι δραστηριότητες διαφοροποιούνται με τη χρήση των ΤΠΕ.

Το παρόν σενάριο βασίζεται στην κοινωνικοπολιτιστική προσέγγιση καθώς ενθαρρύνεται η επικοινωνία, η ανταλλαγή απόψεων, η συνεργατική μάθηση και ουσιαστικά η δημιουργία μιας κοινότητας μάθησης. Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες, των τεσσάρων ατόμων κατά προτίμηση², και οι μαθητές καλούνται να συνεργαστούν εντός κι εκτός τάξης. Κατά την εκτέλεσή του ο/η εκπαιδευτικός οφείλει να εκμεταλλευτεί τις προϋπάρχουσες γνώσεις των παιδιών, να δημιουργήσει ένα πλαίσιο συνεργατικής και διερευνητικής διδασκαλίας και παράλληλα να είναι υποστηρικτικός/ή και καθοδηγητικός/ή λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω της μικρής ηλικίας των παιδιών απαιτείται να δίνονται συνεχώς αναλυτικές οδηγίες προς τους μαθητές και να ελέγχεται ο ρυθμός προόδου τους.

² Σε αυτή την ηλικία είναι προτιμότερο να μη δημιουργηθούν μεγάλες ομάδες, ιδιαίτερα αν οι μαθητές/τριες της τάξης δεν έχουν ασκηθεί στην εργασία σε ομάδες.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να μάθουν να συνεργάζονται μέσα στο πλαίσιο της τάξης.
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας στο πλαίσιο ομαδικής δουλειάς και να μάθουν να λειτουργούν ως μια κοινότητα μάθησης και συνεργασίας.
- Να αναπτύξουν αισθήματα αλληλεγγύης προς τα ανάπηρα άτομα.
- Να καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων παιδιών.
- Να ενημερωθούν αναφορικά με το θέμα της ένταξης και συνεκπαίδευσης των αναπήρων παιδιών στο «γενικό» σχολείο.
- Να γνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες των ατόμων με αναπηρίες, τους τρόπους που επικοινωνούν, γράφουν, διαβάζουν, μιλούν, εργάζονται, κινούνται στον χώρο.
- Να μάθουν να σέβονται και να μη φοβούνται τη διαφορετικότητα.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι απαιτείται να γίνουν πολλές αλλαγές στο περιβάλλον, για να είναι κατάλληλο για τα ανάπηρα άτομα.
- Να ενδυναμωθεί η αυτενέργεια και η κριτική σκέψη των μαθητών.
- Να γνωρίσουν σύμβολα που σχετίζονται με τα ανάπηρα άτομα.
- Να μάθουν να συζητούν και να παρουσιάζουν τις απόψεις και τα συμπεράσματά τους.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να γνωρίσουν διαφορετικά είδη κειμένων: ενημερωτικό κείμενο ιστοσελίδας, πίνακας, ταινία (ντοκιμαντέρ, μυθοπλασίας), κινούμενο σχέδιο, κείμενο λεξικού, λογοτεχνικό κείμενο (δομή, περιεχόμενο, λειτουργία).

- Να συνειδητοποιήσουν τους τρόπους συλλειτουργίας εικόνας και λόγου και να ασκηθούν στην ανάγνωση και παραγωγή ενός πολυτροπικού κειμένου.
- Να αναπτύξουν αναγνωστικές και εκφραστικές δεξιότητες στο επίπεδο του λόγου (γραπτού και προφορικού).
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες ανάγνωσης και κατανόησης πληροφοριακών κειμένων (έντυπων ή οπτικοακουστικών).
- Να μάθουν να διακρίνουν τα ρήματα α' συζυγίας σε ρήματα ενεργητικής και παθητικής φωνής με βάση την κατάληξη τους και να τα κλίνουν στον ενεστώτα.
- Να μάθουν να αναζητούν πληροφορίες (σημασία, αντίθετα, συνώνυμα) σε λεξικά.
- Να μάθουν τις έννοιες συνώνυμα και αντίθετα.
- Να γνωρίσουν την οικογένεια της λέξης *γελώ*.
- Να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να ασκηθούν στο άνοιγμα και στην αποθήκευση φακέλων και έγγραφων.
- Να ασκηθούν στη συγγραφή σύντομων κειμένων στον κειμενογράφο και στο storybird.
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες χρήσης του πληκτρολογίου, του ποντικιού.
- Να ασκηθούν στη χρήση των υπερσυνδέσμων.
- Να εξοικειωθούν με ένα διαδικτυακό μέσο συνεργατικής γραφής με στόχο τη δημιουργία μιας διαδικτυακής κοινότητας συγγραφής και ανάγνωσης.
- Να εξοικειωθούν με συνήθειες πρακτικές χρήσης συνεργατικών διαδικτυακών τόπων όπως «εγγραφή», «σύνδεση», «πρόσκληση συνεργασίας», «προσωρινή αποθήκευση», «δημοσίευση», «συζήτηση» (discussion).

- Να μάθουν να «συμπεριφέρονται» (σχόλια, σύμβολα) στον χώρο μιας διαδικτυακής κοινότητας.
- Να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά λεξικά διαφορετικών ειδών.
- Να ασκηθούν στην ανάγνωση ιστοσελίδων και στην πλοήγηση σε αυτές.
- Να εξοικειωθούν με προγράμματα κατάλληλα για άνοιγμα και επεξεργασία αρχείων pdf.
- Να ασκηθούν στην ταυτόχρονη χρήση πολλών «παράθυρων».

Διδακτικές πρακτικές

Ορισμένες από τις δραστηριότητες πραγματοποιούνται στην ολομέλεια της τάξης, ενώ άλλες δραστηριότητες στις ομάδες.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το μάθημα «η φίλη μας η Αργυρώ» ανήκει στη δεύτερη ενότητα της «Γλώσσας Γ΄ Δημοτικού». Όταν διδάσκεται η συγκεκριμένη ενότητα, οι μαθητές έχουν εξοικειωθεί με τα καινούρια στοιχεία και απαιτήσεις της Γ΄ τάξης όπως καινούρια μαθήματα (Ιστορία, Θρησκευτικά). Είναι, επομένως, η κατάλληλη στιγμή να ασκηθούν σε νέες δεξιότητες που σχετίζονται με τον ψηφιακό γραμματισμό και να έρθουν σε επαφή με καινούρια λογισμικά και ψηφιακά προγράμματα, καθώς θεωρείται πολύ πιθανό να είναι ελάχιστες οι σχετικές τους γνώσεις στη συγκεκριμένη ηλικία, ειδικά αν στο σχολείο τους δεν προσφέρεται το μάθημα της Πληροφορικής. Με αυτή την αφετηρία οι δραστηριότητες είναι έτσι σχεδιασμένες, ώστε να απευθύνονται σε παιδιά με ελάχιστες γνώσεις και δεξιότητες αναφορικά με τους υπολογιστές, τον κειμενογράφο και γενικά τα προγράμματα και τα διαδικτυακά εργαλεία που χρησιμοποιούνται.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο είναι συμβατό με το ΑΠΣ, καθώς εμπλουτίζει τις προτεινόμενες δραστηριότητες της υποενότητας «Η φίλη μας η Αργυρώ» του α΄ τεύχους του

σχολικού εγχειριδίου Γλώσσας της Γ' τάξης και ακολουθεί τη δομή και τους στόχους της συγκεκριμένης ενότητας εκπληρώνοντας ταυτόχρονα στόχους που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, τον ψηφιακό γραμματισμό και την ευαισθητοποίηση των παιδιών προς τα άτομα με αναπηρίες.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι περισσότερες προτεινόμενες δραστηριότητες πραγματοποιούνται με τη χρήση των ΤΠΕ (ψηφιακά λεξικά, προγράμματα συγγραφής και ανάγνωσης ψηφιακών κειμένων-ιστοριών, ιστοσελίδες, ντοκιμαντέρ, ταινίες μυθοπλασίας), καθώς η καλλιέργεια οποιωνδήποτε γραμματισμών και δεξιοτήτων θεωρούμε ότι είναι αναγκαία να πραγματοποιείται στο πλαίσιο του σύγχρονου ψηφιακού περιβάλλοντος που περιβάλλει τα παιδιά και στο οποίο καλούνται μελλοντικά να λειτουργήσουν και να μην περιορίζεται στην αποκλειστική χρήση έντυπων μέσων. Πιο συγκεκριμένα:

- Μέσω της χρήσης των ψηφιακών μέσων είναι δυνατή η πρόσβαση των παιδιών σε μεγαλύτερο όγκο πληροφοριών και οπτικοακουστικού υλικού που υποστηρίζει την καλύτερη ενημέρωση και την κατανόηση ενός θέματος.
- Η χρήση ψηφιακών λεξικών, κειμενογράφων, εφαρμογής storybird, παρέχει δυνατότητες που δε διαθέτουν τα αντίστοιχα συμβατικά μέσα. Για παράδειγμα, δυνατότητα πρόσβασης σε πολλά διαφορετικά είδη λεξικών, ορθογράφο, δυνατότητα συνεχούς διόρθωσης και μεταβολής του κειμένου, δυνατότητα δημιουργίας πολυτροπικών κειμένων, δυνατότητα εύκολης κοινοποίησης των κειμένων και διαμοιρασμού των στην ομάδα της τάξης.
- Η χρήση της εφαρμογής storybird προσφέρει τη δυνατότητα μιας πρώτης εξοικείωσης με τους κανόνες και τη λειτουργία μιας ασφαλούς διαδικτυακής κοινότητας καθώς είναι δυνατή η εγγραφή μιας ολόκληρης τάξης, διαθέτει λειτουργίες που βρίσκουμε σε διάφορα κοινωνικά δίκτυα όπως σχολιασμός, χρήση συμβόλων για την έκφραση επιδοκμασίας, παρέχει δυνατότητα συζήτησης για διάφορα θέματα, δυνατότητα αποστολής και ανάρτησης των ιστοριών σε κοινωνικά δίκτυα. Επίσης μέσω αυτής της εφαρμογής τα παιδιά

μαθαίνουν να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μέσω του διαδικτύου, καθώς παρέχει τη δυνατότητα συνεργατικής γραφής των ιστοριών. Η δεξιότητα αυτή είναι ιδιαίτερα χρήσιμη αν αναλογιστεί κανείς ότι σταδιακά όλο και περισσότερα άτομα σε διάφορους τομείς συνεργάζονται μέσω του διαδικτύου.

- Τέλος, μέσω της χρήσης των ψηφιακών μέσων είναι δυνατή η παρουσίαση ενός θέματος όπως η ζωή της Έλεν Κέλλερ όχι μόνο μέσω ενός λογοτεχνικού κειμένου αλλά και μέσω ενός οπτικοακουστικού κειμένου.

Κείμενα

Έντυπα κείμενα

Ρουσάκη Μαρία. 2012. *Μια φλόγα στο σκοτάδι*. Αθήνα: Κέδρος.

Ιστοσελίδες

Βικιπαίδεια: [Έλεν Κέλλερ](#) [2/10/2012]

Ιστολόγιο [e-blogakia](#) [30/9/2012]

«[Το φεγγάρι](#)», Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων για παιδιά με προβλήματα όρασης [30/9/2012] (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «Feggari Braille»)

«[Χριστουγεννιάτικο ποίημα](#)», Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «Christmas»)

«[Προσθέσεις αφαιρέσεις](#)», Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης [30/9/2012] (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «prostheseis_afairesis»)

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Σχεδιάζω για όλους: Σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες, <http://www.prosvasimo.gr/> [4/10/2012]

Κουμτζής Σωτήρης. 2009. «Ένας αγανακτισμένος τυφλός πατέρας προς το Υπουργείο Παιδείας και όλους τους συναρμόδιους φορείς», [περιοδικό Αυτονομία \(πρώην ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΩΡΑ\)](#) [2/10/2012] (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «arthro_pateras»)

Λωρίδας Θεοχάρης, [Η ελληνική γραφή Braille](#) [30/9/2012] (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «elliniki_grafi_Braille»)

[Φάρος Τυφλών Ελλάδος](#) [1/10/2012]

Οπτικοακουστικά κείμενα

«[Beginning with Bong](#)»³ University of Maryland School of medicine Medschool Maryland's productions (Απόσπασμα με ελληνικούς υπότιτλους, με [τίτλο Bong](#) διάρκειας 5:15)

«[Blind and in mainstream education](#)», Turning point television [2/10/2012]

«[Classroom interpreter](#)» [11/5/2013]

«[Ειδικό σχολείο κωφών Πάτρας](#)» [3/10/2012]

«[Ένα, δύο, τρία ... πάμε](#)», Εκπαιδευτική τηλεόραση [30/2/2013]

«[Helen Keller & Anne Sullivan](#)» (Newsreel Footage) (1930) [13/5/2013]

«Helen Keller: Animated Hero Classics» (αποσπάσματα διάρκειας [7:16](#), [13: 56](#), [3:00](#)) [13/5/2013]

«[Σκύλοι - οδηγοί τυφλών](#)», 6^η αίσθηση, ET3

«[Τι χρώμα έχει το σκοτάδι](#)», Πρωταγωνιστές (τηλεοπτική εκπομπή) Mega

«Inclusion matters⁴» Southampton City Council (Απόσπασμα με ελληνικούς υπότιτλους, με τίτλο «[Εμμα – Σχολική ενσωμάτωση](#)» διάρκειας 5:00) [13/5/2013]

Storybird, [Why we are not all created equal?](#) [22/9/2010]

Storybird, [Ali's Palette](#), (Η ιστορία ενός τυφλού κοριτσιού) [22/9/2010]

Storybird, [My Story Of Learning Sign Language](#) [22/9/2010]

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

A' Δραστηριότητα (1 διδακτική ώρα) - Επεξεργασία κειμένου

³ Ολόκληρη η ταινία «[Beginning with Bong](#)» είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <http://humanexceptionality.wordpress.com/2011/01/24/beginning-with-bong/>

⁴ Ολόκληρη η ταινία Inclusion matters» είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=Iq-5gcAFod0> [2/10/2012]

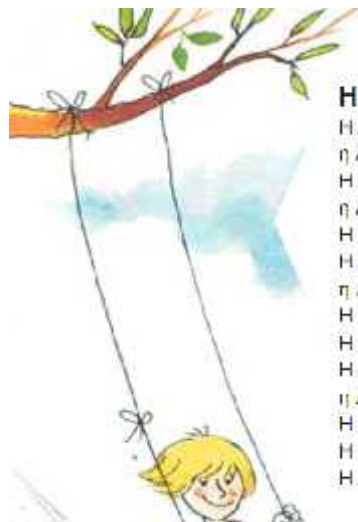
Πραγματοποιείται ανάγνωση του κειμένου «Η φίλη μας η Αργυρώ» (Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού, σ. 32-33). Ακολουθεί σχολιασμός του ποιήματος και συζήτηση στην ολομέλεια με βάση τις τρεις ερωτήσεις του «Ξεκλειδώνω το κείμενο» (σ. 24). Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να παρατηρήσουν τη δομή του ποιήματος και το μοτίβο που ακολουθείται και να διατυπώσουν τις εντυπώσεις και παρατηρήσεις τους. Τέλος, ζητείται από τους μαθητές να δημιουργήσουν προφορικά σύντομα ποιήματα που θα έχουν παρόμοια δομή με αυτή του ποιήματος «Η φίλη μας η Αργυρώ».

Β΄ Δραστηριότητα (20 λεπτά) - Ρήματα σε -ω και -ομαι

Προβάλλεται στον πίνακα το ψηφιακό αρχείο (pdf) του βιβλίου της Γλώσσας Γ΄ Δημοτικού, Α΄ τεύχος χρησιμοποιώντας το Nitro PDF Professional ή το Adobe Acrobat Professional ή κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα που παρέχει τη δυνατότητα υπογράμμισης, επισήμανσης και το εργαλείο του μολυβιού. Ζητείται από τους μαθητές/τριες να απαντήσουν στην ερώτηση: «Τι κάνει συνήθως η Αργυρώ;». Τα παιδιά στις απαντήσεις τους αναμένεται να αναφέρουν διάφορα ρήματα. Επισημαίνονται από τον/την εκπαιδευτικό ή τους/τις μαθητές/τριες με κίτρινο τα ρήματα ενεργητικής φωνής και υπογραμμίζονται με κόκκινο τα ρήματα παθητικής φωνής. Στο τέλος ζητείται από τα παιδιά να εντοπίσουν τις διαφορές ανάμεσα στα ρήματα που έχουν υπογραμμιστεί με κόκκινο και στα ρήματα που έχουν επισημανθεί με κίτρινο χρώμα και να πουν τα ρήματα βάζοντας μπροστά το «εγώ». Η τάξη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα ρήματα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, αυτά που τελειώνουν σε -ω και αυτά που τελειώνουν σε -μαι. Έπειτα ζητείται από τους/τις μαθητές/τριες χρησιμοποιώντας το μολύβι του Nitro PDF Professional ή κάποιου αντίστοιχου προγράμματος να κυκλώσουν το βοηθητικό ρήμα «είμαι» που είχαν διδαχτεί στο προηγούμενο μάθημα. Ταυτόχρονα, οι μαθητές/τριες υπογραμμίζουν και κυκλώνουν τα ρήματα με διαφορετικού χρώματος ξυλομπογιές στα βιβλία τους. Μέσω αυτής της δραστηριότητας τα παιδιά εξοικειώνονται με τα εργαλεία

προγραμμάτων που ανοίγουν pdf αρχεία προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν μελλοντικά σε άλλες δραστηριότητες. Επίσης, στο τέλος της δραστηριότητας οι μαθητές θα πρέπει να μπορούν να διακρίνουν τις φωνές, ενεργητική και παθητική.

Η Αργυρώ γελάει, η Αργυρώ τραγουδάει.
 Η Αργυρώ στα χέρια του μπαμπά πετάει,
 η Αργυρώ κάνει κούλα και χαμόγελαει.
 Η Αργυρώ είναι καλή, η Αργυρώ είναι πονηρή,
 η Αργυρώ είναι χαρούμενη, η Αργυρώ είναι λυπημένη.
 Η Αργυρώ χορεύει, η Αργυρώ ίπταει.
 Η Αργυρώ στη θάλασσα κοιτά πώς κολυμπάει,
 η Αργυρώ στα βράχια κρύβεται και μας γελάει.
 Η Αργυρώ κρυβεται, η πονηρή!
 Η Αργυρώ φανεώνεται με δυνατή φωνή,
 Η Αργυρώ είναι αγρία και θυμωμένη,
 η Αργυρώ είναι ισχυρή και ευχαριστημένη.
 Η Αργυρώ τσαλαβαύεται, η Αργυρώ στριφογυρνάει,
 Η Αργυρώ από το αυτοκίνητο μας χαιρετάει.
 Η Αργυρώ μες στο μουσείο βόλτα πάει.

Επειδή το βιβλίο της γλώσσας υπάρχει και σε αρχείο doc, εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί το πρόγραμμα Word που δίνει τη δυνατότητα επισημάνσεων με διαφορετικό χρώμα και τη δυνατότητα αντιγραφής και επικόλλησης των λέξεων με αποτέλεσμα να μπορούμε εύκολα να δημιουργήσουμε ένα πινακάκι με τα ρήματα ενεργητικής και παθητικής φωνής του κειμένου.

Γ' Δραστηριότητα (1 διδακτική ώρα) - Καταλήξεις Ενεστώτα ρημάτων α' συζυγίας

Προβάλλονται στον πίνακα οι πίνακες της άσκησης 1 του Τετραδίου Εργασιών (σ. 22) και επισημαίνονται στους μαθητές/τριες οι διαφορετικές καταλήξεις ανάλογα με το πρόσωπο που χρησιμοποιείται κάθε φορά. Στη συνέχεια, ζητείται από τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τα ρήματα του κειμένου «Η φίλη μας η Αργυρώ» από την προηγούμενη δραστηριότητα και να δημιουργήσουν προτάσεις σε διαφορετικά πρόσωπα επισημαίνοντας κάθε φορά ποια κατάληξη χρησιμοποιούν. Έπειτα, ζητείται

από κάθε ομάδα να χωριστεί σε 2 ζευγάρια⁵ και το κάθε ζευγάρι να πραγματοποιήσει την άσκηση του [φύλλου εργασίας 1](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «fyllo1_Argiro») που είναι ουσιαστικά η άσκηση 3 του Τετραδίου εργασιών (σ. 23) αλλά την οποία θα πρέπει να εκτελέσουν χρησιμοποιώντας τον κειμενογράφο. Στη συγκεκριμένη άσκηση ο ορθογράφος θα είναι απενεργοποιημένος. Προτείνεται να εργαστούν σε ζευγάρια και όχι σε ομάδες προκειμένου να έχουν όλοι τη δυνατότητα να γράψουν. Στόχος της συγκεκριμένης άσκησης είναι οι μαθητές/τριες να ασκηθούν στο άνοιγμα και αποθήκευση ηλεκτρονικών φακέλων και εγγράφων, στη γραφή των σωστών καταλήξεων (ορθογραφία-γραμματική) και να εξασκηθούν στη χρήση του πληκτρολογίου.

Αρχικά ο/η εκπαιδευτικός δείχνει στους/στις μαθητές/τριες πού θα αναζητήσουν τον φάκελο της ομάδας τους και πώς θα ανοίξουν τον φάκελο και το συγκεκριμένο έγγραφο κάνοντας τη συγκεκριμένη ενέργεια στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης που είναι συνδεδεμένος με τον προβολέα. Τέλος, τονίζει ότι θα πρέπει να αποθηκεύσουν τα έγγραφα τους και τους δείχνει πώς θα αποθηκεύσουν το έγγραφο τους στον υπολογιστή όταν ολοκληρώσουν την εργασία τους.

Ο δάσκαλος ελέγχει τα έγγραφα των ζευγαριών, ανακοινώνει ποια ζευγάρια είχαν συμπληρώσει όλα τα κενά σωστά και επισημαίνει τυχόν λάθη. Στη συνέχεια, ζητά από τα ζευγάρια που είχαν λάθη να ξαναανοίξουν τα έγγραφα και να τα διορθώσουν.

Δ' Δραστηριότητα (4 διδακτικές ώρες) – Φωνές - Ηλεκτρονικά λεξικά - Συνώνυμα-Αντίθετα

Η τρίτη δραστηριότητα είναι λεξιλογική και έχει ως στόχο να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τι είναι τα συνώνυμα και τα αντίθετα των λέξεων και να εξασκηθούν στη χρήση των ηλεκτρονικών λεξικών και την επιλογή κάθε φορά των κατάλληλων

⁵ Εάν το σύνολο των μαθητών είναι μονός αριθμός (π.χ. 25) τρία παιδιά θα εργαστούν μαζί ή αν υπάρχει διαθέσιμος υπολογιστής ένα παιδί θα εργαστεί μόνο του.

λεξικών ανάλογα με το τι αναζητούν. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα παιδιά θα εργαστούν στις ομάδες, αφού πρώτα τους δοθούν οι κατάλληλες οδηγίες προφορικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα, καθώς θεωρείται ότι είναι η πρώτη φορά που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά λεξικά.

Αρχικά, ζητείται από τις ομάδες να ανοίξουν το έγγραφο [φύλλου εργασίας 2](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «fyllo2_Argiro») που βρίσκεται στον φάκελο της ομάδας τους. Στο φύλλο εργασίας 2 ζητείται από τα παιδιά να καταγράψουν στο ηλεκτρονικό αρχείο ποια από τα ρήματα του κειμένου «η φίλη μας η Αργυρώ» έχουν και ενεργητική και παθητική φωνή. Οι μαθητές/τριες δεν είναι ανάγκη να καταγράψουν όλα τα ρήματα του κειμένου «η φίλη μας η Αργυρώ» που έχουν ενεργητική και παθητική φωνή αλλά αρκετά, ώστε να ασκηθούν στη χρήση των λεξικών και να εξοικειωθούν με την ενεργητική και παθητική φωνή. Προτού αρχίσουν, ο/η εκπαιδευτικός τους δείχνει πώς θα εργαστούν, δηλαδή πώς χρησιμοποιούν τους υπερσυνδέσμους που υπάρχουν στο έγγραφο «φύλλο εργασίας 2», πώς ελαχιστοποιούν ένα παράθυρο και πώς επιστρέφουν ξανά σε αυτό. Επίσης τους ζητά να παρατηρήσουν πώς μπορούν να ελέγξουν σε κάθε λεξικό αν υπάρχουν και οι δύο φωνές. Οι μαθητές θα πρέπει να εντοπίσουν ότι στην *Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας*, εάν υπάρχουν και οι δύο φωνές συνήθως αναφέρεται η κατάληξη της παθητικής φωνής, ενώ στο *Λεξισκόπιο* κλίνεται το ρήμα στους πίνακες και στις δύο διαφορετικές φωνές. Επιπλέον, τους δείχνει τη λειτουργία του ορθογραφικού ελέγχου στον κειμενογράφο προκειμένου να μην κάνουν ορθογραφικά λάθη κατά τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας 2. Τέλος, βοηθά κάθε ομάδα να πραγματοποιήσει την «είσοδο» της στον ιστότοπο του Λεξισκόπιου εισάγοντας το δικό της όνομα χρήστη και συνθηματικό προκειμένου οι μαθητές να μπορούν να κάνουν αναζήτηση σε αυτό παραπάνω από δέκα φορές.

Δίνονται αναλυτικές οδηγίες από τον/την εκπαιδευτικό, γιατί θεωρείται ότι οι μαθητές/τριες δεν είναι εξοικειωμένοι με την ταυτόχρονη χρήση πολλών παραθύρων και τη χρήση των ηλεκτρονικών λεξικών. Όταν ολοκληρώσουν την εργασία τους, οι

ομάδες αποθηκεύουν τα έγγραφα και στη συνέχεια ανακοινώνουν τις απαντήσεις τους στην ολομέλεια.

Στη συνέχεια ζητείται από τις ομάδες να πραγματοποιήσουν το [φύλλο εργασίας 3](#) (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «fyllo3_Argiro») που βρίσκεται στον φάκελο της ομάδας τους. Σύμφωνα με τις οδηγίες του φύλλου εργασίας 3, θα πρέπει να βρουν τα αντίθετα και τα συνώνυμα κάποιων λέξεων, να πραγματοποιήσουν την άσκηση 6 του βιβλίου του μαθητή (σ. 35), να αναζητήσουν τη σημασία των σύνθετων λέξεων που θα σχηματίσουν και να εντοπίσουν τις διαφορές και τον τρόπο χρήσης των δύο ηλεκτρονικών λεξικών. Η τελευταία άσκηση του φύλλου εργασίας 3 μπορεί να γίνει μόνο προφορικά και να μη ζητηθεί από τους μαθητές να καταγράψουν τις απαντήσεις τους στο ηλεκτρονικό αρχείο αλλά σε ένα χαρτί προκειμένου να μη χρειαστεί πολύς χρόνος για την ολοκλήρωση του φύλλου εργασίας 3. Τέλος, εάν ο χρόνος δεν επαρκεί, μπορεί να μην πραγματοποιηθεί ολόκληρη η άσκηση 1 του φύλλου εργασίας 3 αλλά μέρος αυτής.

Πριν την εκτέλεση του φύλλου εργασίας ο/η εκπαιδευτικός δείχνει πώς πραγματοποιούμε *αντιγραφή* και *επικόλληση*, εξηγεί τις λέξεις *αντίθετα* και *συνώνυμα* και αναζητά τα αντίθετα και τα συνώνυμα κάποιων λέξεων στα ηλεκτρονικά λεξικά προκειμένου να δείξει στα παιδιά πώς θα εργαστούν. Επίσης, τονίζει ότι στο κουτάκι της αναζήτησης του λεξικού της «Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας» τα ρήματα θα πρέπει να γράφονται στο α' πρόσωπο ενεστώτα ενικού αριθμού, ενεργητικής φωνής ενώ τα επίθετα στο αρσενικό γένος, στην ονομαστική, καθώς στο σημείο αυτό αναμένεται να δυσκολευτούν οι μαθητές/τριες.

Όταν οι ομάδες ολοκληρώσουν τις εργασίες τους, αποθηκεύουν το έγγραφο τους και ανακοινώνουν τα συμπεράσματα στην ολομέλεια. Κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια θα γίνει κατανοητό στους/στις μαθητές/τριες ότι:

- υπάρχουν διαφορετικά είδη λεξικών
- το κάθε είδος προσφέρει διαφορετικού είδους πληροφορίες
- η αναζήτηση σε κάθε λεξικό πραγματοποιείται με διαφορετικό τρόπο

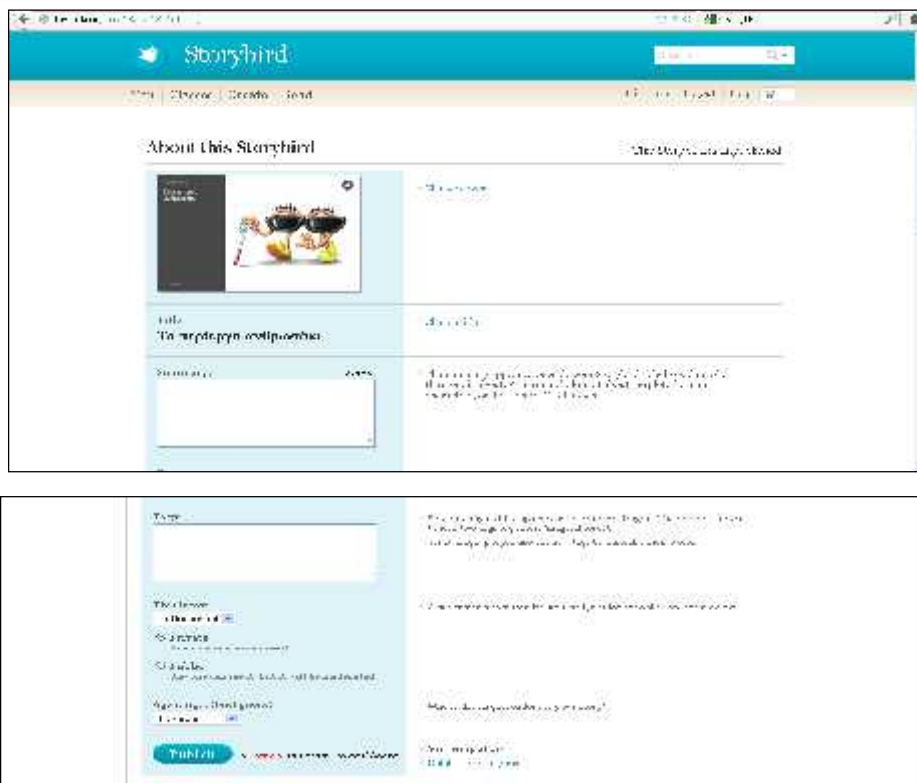
- το λεξικό της «Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας» συνδυάζει την ταυτόχρονη αναζήτηση σε παραπάνω από ένα έντυπα λεξικά και ακολουθεί τη δομή αυτών των λεξικών
- το λεξισκόπιο παρουσιάζει κλιτικά παραδείγματα

Ε' Δραστηριότητα (4 διδακτικές ώρες)-Συγγραφή ιστορίας και ποιημάτων στο storybird

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα επιλέγεται η χρήση της εφαρμογής [storybird](#). Αρχικά ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά την εφαρμογή storybird εξηγώντας τους ότι τους παρέχει τη δυνατότητα να φτιάξουν ένα ψηφιακό βιβλιαράκι με τη δική τους ιστορία, αφού πρώτα επιλέξουν τις εικόνες που θα περιέχει και γράψουν το κείμενο που θα τις συνοδεύει. Τους διαβάζει κάποιες σύντομες ιστορίες στο storybird γραμμένες στα ελληνικά.

Στη συνέχεια, προκειμένου να καταλάβουν τα παιδιά πώς ακριβώς λειτουργεί η εφαρμογή storybird, όλη η τάξη θα προσπαθήσει να γράψει μια σύντομη ιστορία που θα περιέχει τις λέξεις *χασκογελώ*, *περιγελώ* και *κρυφογελώ* της άσκησης 6 (σ. 35) του βιβλίου του μαθητή. Κατά τη διάρκεια της συγγραφής ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί τις αγγλικές λέξεις - γιατί το μενού είναι μόνο στα αγγλικά - και πώς λειτουργεί η εφαρμογή. Επίσης, τονίζει ότι οι εικόνες πρέπει να συνδέονται με το νόημα του κειμένου που τις συνοδεύει. Όταν ολοκληρωθεί η ιστορία, ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί ότι η ιστορία θα μπορούσε απλώς να αποθηκευτεί, αν θα θέλαμε να την ξαναεπεξεργαστούμε ή ότι θα μπορούσαμε να καλέσουμε κάποιον εγγεγραμμένο στο storybird του οποίου γνωρίζουμε το username του, για να συνεργαστεί με εμάς και να συνεχίσει ή να αλλάξει την ιστορία μας.

Στο τέλος, η τάξη δημοσιεύει την ιστορία. Στο σημείο αυτό ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί πόσο σημαντικό είναι να δοθούν κατά τη δημοσίευση οι σωστές λέξεις-κλειδιά (tags) και η σωστή περίληψη προκειμένου κάποιος που ενδιαφέρεται για το θέμα που πραγματεύεται η ιστορία να μπορεί να την εντοπίσει. Τονίζει ότι υπάρχει η δυνατότητα να ελέγξουμε ποιος μπορεί να δει και να σχολιάσει την ιστορία μας.

Στη συνέχεια πληροφορεί τα παιδιά ότι στον συγκεκριμένο ιστότοπο έχουν γραφτεί ως τάξη και ότι ο καθένας τους έχει τον δικό του κωδικό. Ακολουθεί συζήτηση αναφορικά με το πόσο πρέπει να ελέγχουμε τι δημοσιεύουμε, πώς σχολιάζουμε ή συμμετέχουμε σε μια διαδικτυακή κοινότητα, την ανάγκη να κρατάμε μυστικούς τους κωδικούς μας. Έπειτα, δίνονται στα παιδιά οι κωδικί⁶ τους και το έγγραφο «λεξιλόγιο storybird»⁷ (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «lejiologio_STORYBIRD») που περιέχει τις λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται στον ιστότοπο μεταφρασμένες στα ελληνικά. Ο/η εκπαιδευτικός βοηθά τους

⁶ Την εγγραφή των παιδιών στο storybird την πραγματοποιεί ο/η εκπαιδευτικός. Την πρώτη φορά που κάποιος χρησιμοποιεί την εφαρμογή του ζητείται να αλλάξει τον αρχικό κωδικό. Καλό θα είναι, λοιπόν, ο/η εκπαιδευτικός να αλλάξει τους αρχικούς κωδικούς των μαθητών μετά την εγγραφή τους και να αποθηκεύσει τα username και κωδικούς των μαθητών, γιατί συχνά τους χάνουν. Επίσης, είναι αναγκαίο να είναι ενημερωμένοι οι γονείς αναφορικά με τη χρήση της συγκεκριμένης εφαρμογής.

⁷ Πριν την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας αλλά και αργότερα ο/η εκπαιδευτικός των αγγλικών του σχολείου θα μπορούσε να διδάξει στους/στις μαθητές ορισμένες από τις λέξεις του συγκεκριμένου λεξιλογίου.

μαθητές/τριες να συνδεθούν και τους παρέχει χρόνο για να μπουν και να εξερευνήσουν την εφαρμογή στις ομάδες τους προκειμένου να διατυπώσουν απορίες. Το έγγραφο «λεξιλόγιο storybird» δίνεται στους μαθητές/τριες, για να ανατρέχουν σε αυτό, όταν δε θυμούνται τη σημασία μιας λέξης ή φράσης. Δε χρειάζεται τα παιδιά να μάθουν απ' έξω τις αγγλικές λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται στον ιστότοπο του storybird. Τα παιδιά εύκολα εξοικειώνονται με το περιβάλλον και το λεξιλόγιο του ιστότοπου μέσω της χρήσης του.

Η ιστορία που θα γράψει η τάξη με τις λέξεις *χασκογελώ*, *περιγελώ* και *κρυφογελώ* μπορεί στη συνέχεια να δημοσιευτεί στο ιστολόγιο της τάξης ή στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Την επόμενη μέρα ανακοινώνεται στους/στις μαθητές/τριες ότι στον χώρο των σχολικών εργασιών (assignments) του storybird έχει δημοσιευτεί η παρακάτω εργασία την οποία θα πρέπει να εκτελέσουν σε συνεργασία με την ομάδα τους.

Η φίλη μας η Αργυρώ Date: October 15, 2012 | Edit Assignment

Η κάθε ομάδα να δημιουργήσει ένα ποίημα που θα έχει παρομοίωση όλοι με αυτή του παιδιού μας «Η φίλη μας η Αργυρώ». Η ομάδα να προσθέσει σκετσόν που θα απεικονίζουν με το κέφι του παιδιού μας και να θυμίζει στην ταινία στο τέλος.

Επειδή είναι η πρώτη εργασία των παιδιών στο storybird καλό είναι να πραγματοποιηθεί στην τάξη στις ομάδες προκειμένου τα παιδιά να εξοικειωθούν με

την εφαρμογή. Στο τέλος, τα παιδιά δημοσιεύουν τις ιστορίες και δίνεται στους μαθητές η οδηγία να μπουν στο storybird στο σπίτι προκειμένου να διαβάσουν και να σχολιάσουν τα ποιήματα των άλλων ομάδων. Θα δοθούν οδηγίες αναφορικά με το πώς πρέπει να γίνεται ο σχολιασμός.

Την επόμενη μέρα θα διαβαστούν τα δημοσιευμένα σχόλια για κάθε ποίημα και θα επισημανθεί αν δεν τηρήθηκαν από κάποιους οι κανόνες που τέθηκαν ως προς τον σχολιασμό.

Στ' Δραστηριότητα (5 διδακτικές ώρες): η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες

Η έκτη δραστηριότητα αποτελεί προέκταση της άσκησης 4 του Τετραδίου Εργασιών (σ. 23). Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα του τετραδίου εργασιών γίνεται αναφορά στο θέμα της ένταξης των παιδιών με αναπηρίες στο «γενικό» σχολείο⁸, καθώς ζητείται από τους μαθητές να συζητήσουν αναφορικά με τα πιο σημαντικά εμπόδια που θα συναντούσε η Αργυρώ αν ερχόταν στο σχολείο τους. Η φωτογραφία που συνοδεύει την άσκηση υπονοεί ότι η Αργυρώ είναι ένα παιδί με κινητικές αναπηρίες. Ωστόσο, πριν από τη συγκεκριμένη άσκηση δεν έχει προηγηθεί καμία δραστηριότητα που θα προβλημάτιζε τα παιδιά αναφορικά με το συγκεκριμένο θέμα ή θα τους παρείχε σχετικές πληροφορίες.

Αυτήν την παράλειψη καλύπτει η δραστηριότητα που προτείνεται σε αυτό το σενάριο η οποία έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών στο θέμα των παιδιών με αναπηρίες και την αναγνώριση της αξίας της σωστής εκπαίδευσης και ένταξης αυτών των παιδιών στο σχολικό σύστημα. Συγκεκριμένα, επικεντρώνεται στις παρακάτω τρεις κατηγορίες αναπήρων παιδιών: κωφά, τυφλά ή με προβλήματα

⁸ Για περισσότερες πληροφορίες βλ. Χριστοφοράκη Κρυσταλλία, «Πρόσβαση»: «Η ενσωμάτωση των παιδιών με αναπηρίες στη σχολική διαδικασία», Prosvasi.uoa.gr, http://www.e-yliko.gr/htmls/amea/Dokimia/sxol_diadikasia.pdf [2/10/2012], Κατσούλης Φίλιππος, Χαλικά Ιωάννα (2007) Εισαγωγή στην εκπαίδευση των μαθητών με μερική ή ολική απώλεια όρασης» <http://anagnostis.weebly.com/uploads/5/8/6/3/5863147/.pdf> [2/10/2012]

όρασης και παιδιά με κινητικές αναπηρίες. Θεωρήθηκε ότι θα ήταν καλύτερο να μη γίνει αναφορά σε παιδιά που υστερούν νοητικά, καθώς σε αυτήν την περίπτωση ανακύπτουν διαφορετικά θέματα ένταξης και κοινωνικοποίησης με τα υπόλοιπα παιδιά στο σχολείο.

Αρχικά πραγματοποιείται εισαγωγή στο θέμα στην ολομέλεια της τάξης με την παρουσίαση της ιστορίας της Έλεν Κέλερ. Συγκεκριμένα προτείνεται:

1. Ανάγνωση του πληροφοριακού κείμενου για την [Έλεν Κέλερ](#) στη Βικιπαίδεια
2. Ανάγνωση αποσπάσματος του βιβλίου της Μαρίας Ρουσάκη «Μια φλόγα στο σκοτάδι⁹»
3. Παρακολούθηση αποσπασμάτων¹⁰ από τη σειρά [Helen Keller](#) : Animated Hero Classics: Helen Keller (1996) - USA (series title).¹¹
4. Παρακολούθηση σύντομου [ντοκιμαντέρ](#) (Vitaphone newsreel) του 1930 όπου η Άννα Σάλλιβαν εξηγεί πώς έμαθε να αρθρώνει η Έλεν Κέλερ την πρώτη της λέξη.

Δεν είναι ανάγκη να γίνουν όλα τα παραπάνω. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει ποια από τα παραπάνω θα πραγματοποιήσει ή να τα συνδυάσει. Για παράδειγμα, ένα μέρος της ιστορίας της Έλεν Κέλερ θα μπορούσε να παρουσιαστεί μέσω της ταινίας και ένα άλλο μέρος μέσω της ανάγνωσης αποσπάσματος του βιβλίου. Επειδή τα οπτικοακουστικά κείμενα που προτείνονται είναι στην αγγλική γλώσσα ίσως θα χρειαστεί ο/η εκπαιδευτικός να διαβάζει τους υπότιτλους στα παιδιά εάν παρατηρήσει ότι δυσκολεύονται.

Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει με ποια από τις τρεις ομάδες αναπήρων παιδιών, κωφά, τυφλά, παιδιά με κινητικές αναπηρίες, θα ήθελε να

⁹ Το συγκεκριμένο βιβλίο θα μπορούσε να διαβαστεί ολόκληρο από τα παιδιά γιατί απευθύνεται σε παιδιά 9 ετών και είναι μικρό σε έκταση.

¹⁰ Για αποσπάσματα με ελληνικούς υπότιτλους βλ. [εδώ](#) και [εδώ](#) [13/5/2013]

¹¹ Αναφορικά με τη συγκεκριμένη σειρά υπάρχει βιβλίο δραστηριοτήτων για την τάξη [στην αγγλική γλώσσα](#).

ασχοληθούν οι μαθητές/τριες του/της και ακολουθεί η επεξεργασία του ανάλογου φύλλου εργασίας στις ομάδες ([φύλλο για παιδιά με κινητικές αναπηρίες](#), [φύλλο για κωφά παιδιά](#), [φύλλο για τυφλά παιδιά](#), βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού αρχεία «fyllo_kinitikes», «fyllo_kvfa», «fyllo_tyfla»).

Το φύλλο εργασίας δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή αλλά και σε έντυπη μορφή σε περίπτωση που ο/η εκπαιδευτικός θεωρεί ότι οι ομάδες χρειάζονται πολύ χρόνο για να πληκτρολογήσουν τις απαντήσεις και είναι προτιμότερο να τις γράψουν στο έντυπο φύλλο εργασίας. Οι δραστηριότητες των φύλλων εργασίας περιλαμβάνουν υπερσυνδέσεις με διάφορες ιστοσελίδες και βίντεο. Είναι προτιμότερο τα βίντεο καθώς και το άρθρο «Ένας αγανακτισμένος τυφλός πατέρας προς το Υπουργείο Παιδείας και όλους τους συναρμόδιους φορείς» να προβληθούν στην ολομέλεια προκειμένου να δοθούν πρόσθετες εξηγήσεις στους μαθητές από τον/την εκπαιδευτικό και στη συνέχεια να δοθεί χρόνος στις ομάδες για να απαντήσουν στις ερωτήσεις που τα συνοδεύουν. Γενικά τα βίντεο των φύλλων εργασίας δεν είναι ανάγκη να προβληθούν όλα, ούτε ολόκληρα, όσα είναι μεγάλης διάρκειας. Προτείνεται η προβολή αποσπασμάτων. Προτιμήθηκαν ορισμένα βίντεο που ήταν στην αγγλική γλώσσα, γιατί παρουσίαζαν παιδιά με αναπηρίες στο σχολικό περιβάλλον της γενικής τάξης και δεν βρέθηκαν ανάλογα ελληνικά βίντεο. Επίσης, η γραφή Braille, στην οποία αναφέρεται το φύλλο εργασίας «[τυφλά](#)», ενδέχεται να δυσκολέψει τους μαθητές/τριες και είναι προτιμότερο ορισμένες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται σε αυτή να πραγματοποιηθούν στην ολομέλεια και όχι στις ομάδες. Γενικά, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει ποιες από τις δραστηριότητες των φύλλων εργασίας θα πραγματοποιήσει ανάλογα με το επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών.

Αρχικά, οι ομάδες πραγματοποιούν τις ασκήσεις του πρώτου μέρους των φύλλων εργασίας και ανακοινώνουν τις απαντήσεις τους στην ολομέλεια. Στη συνέχεια, πραγματοποιούν το δεύτερο μέρος των φύλλων εργασίας όπου πρέπει να συμπληρώσουν έναν πίνακα στον οποίον θα αναφέρουν τα προβλήματα που θα

αντιμετωπίσει ένα παιδί με αναπηρίες στο σχολείο του και ποιες λύσεις θα μπορούσαν να δοθούν και ανακοινώνουν τα συμπεράσματα τους στην ολομέλεια. Ο συγκεκριμένος πίνακας θα μπορούσε να συμπληρωθεί και στην ολομέλεια. Ο/Η εκπαιδευτικός θα επιλέξει πώς θα εργαστεί ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της δικής του/της τάξης.

Στόχος της δραστηριότητας είναι τα παιδιά να γνωρίσουν την ομάδα των αναπήρων με την οποία θα ασχοληθούν, να συνειδητοποιήσουν τις ομοιότητες αυτών των ατόμων με τα ίδια, αλλά παράλληλα και τις δυσκολίες που συναντούν και τις ιδιαιτερότητες της δικής τους εκπαίδευσης.

Ζ' Δραστηριότητα (20 λεπτά) - Αντιστοίχιση συμβόλων

Ζητείται από τις ομάδες να ανοίξουν το αρχείο «symbola» της άσκησης Jmix του προγράμματος hot potatoes (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, υποφάκελο «symbola», αρχείο html «symbola») που υπάρχει στον φάκελο της ομάδας τους και να πραγματοποιήσουν την άσκηση αντιστοίχισης συμβόλων με τη σημασία τους μέσα σε δύο λεπτά στις ομάδες τους. Στο τέλος ανακοινώνεται ποιες ομάδες τα κατάφεραν μέσα στον χρόνο που τους δόθηκε και συγκέντρωσαν την υψηλότερη βαθμολογία. Ακολουθεί μικρή συζήτηση στην ολομέλεια αναφορικά με τη χρησιμότητα των συμβόλων και την ανάγκη να υπάρχουν κάποιοι ειδικοί χώροι για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί μια μικρή προέκταση της άσκησης 2 του Τετραδίου Εργασιών (σ. 22). Περιλαμβάνει περισσότερα σύμβολα¹² από ότι η άσκηση του Τετραδίου Εργασιών και τίθεται σε αυτή το χρονικό όριο των 3 λεπτών προκειμένου να λειτουργήσει ως μικρό παιχνίδι μεταξύ των ομάδων. Στόχος της

¹² Οι εικόνες των συμβόλων είναι από [την ιστοσελίδα](#) του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και κλιματικής αλλαγής, Κτιριοδομικά-Οικοδομικά-Σήμανση

δραστηριότητας είναι η εξοικείωση των μαθητών με σύμβολα που μπορεί να συναντήσουν στην καθημερινή τους ζωή.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ 1

Ονόματα συνεργατών: _____

Καταλήξεις ρημάτων

Συμβουλευτείτε τους πίνακες της σελίδας 22 του τετραδίου Εργασιών και συμπληρώστε τις καταλήξεις των ρημάτων από το ημερολόγιο της Αργυρώς.

Βάζω έψιλον (ε) στις καταλήξεις των ρημάτων μόνο στο **εμείς** και το **εσείς**.

Χαίρομαι να έρχοντ___ φίλοι μου στο σπίτι για παιχνίδι. Ο Γιάννης κάν___ τις πιο πολλές σκανταλιές. Πότε μας κρύβ___ τα παιχνίδια και πότε κρύβετ___ ο ίδιος. Με τη Μελίνα παίζουμ___ τις κομμώτριες. Πότε χτενίζουμ___ τις κούκλες μας και πότε χτενιζόμαστ___ μπροστά στον καθρέπτη.

Άλλες φορές πηγαίνουμ___ στο απέναντι παρκάκι. Οι γονείς μας φοβούντ___, επειδή διασχίζουμ___ τη λεωφόρο μόνοι μας. Όμως εμείς είμαστ___ πολύ προσεκτικοί και περνάμ___ πάντα από τη διάβαση, όταν ο φωτεινός σηματοδότης για τους πεζούς ανάβει πράσινο.

Το πρόβλημά μας είναι ότι συχνά δεν μπορούμ__ να κινηθούμ__ άνετα στο πεζοδρόμιο. Εγώ δεν εμποδίζ__ κανένα. Εμποδίζομ__ όμως από τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα και τα σκουπίδια.

Σκέφτηκα να γράψομ__ ένα γράμμα στον Δήμαρχο για αυτό.

Εσύ τι λες, αγαπητό μου ημερολόγιο;

ΦΥΛΛΟ 2

Όνομα ομάδας: _____

Η φίλη μας η Αργυρώ

Τα ρήματα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

Ενεργητική φωνή

Παθητική φωνή

Βρείτε με την ομάδα σας ποια από τα ρήματα του κειμένου «η φίλη μας η Αργυρώ» έχουν ενεργητική και παθητική φωνή και να τα καταγράψετε στον παρακάτω πίνακα. Εάν δεν είστε σίγουροι συμβουλευτείτε τα ηλεκτρονικά λεξικά κάνοντας κλικ στις παρακάτω φράσεις.

[Λεξικό πύλης ελληνικής γλώσσας](#)

Λεξισκόπιο

Ενεργητική Φωνή -ω	Παθητική Φωνή -μαι

ΦΥΛΛΟ 3

Όνομα ομάδας: _____

Η φίλη μας η Αργυρώ

1. Βρείτε τα αντίθετα και τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων και συμπληρώστε τον πίνακα. Για να τα καταφέρετε χρησιμοποιήστε τα ηλεκτρονικά λεξικά.

Λεξικό πύλης ελληνικής γλώσσας

Λεξικόπιο

	<u>Αντίθετα</u>	<u>Συνώνυμα</u>
<u>μισώ</u>		
<u>χαρούμενη</u>		
<u>αδύναμη</u>		
<u>γελάει</u>		
<u>φανερώνω</u>		
<u>κρύβεται</u>		
<u>όμορφο</u>		
<u>θυμώνει</u>		

2. Σχηματίστε τις σύνθετες λέξεις του γελώ της άσκησης 6 σελ. 25 του βιβλίου Γλώσσας και αναζητήστε τη σημασία αυτών των λέξεων στα ηλεκτρονικά λεξικά.

Λεξικό πύλης ελληνικής γλώσσας

Λεξικόπιο

Α' συνθετικό	β' συνθετικό	
χάσκω	+ γελώ	= χασκογελώ
κρυφά		
περί		

3. Συζητήστε με την ομάδα σας:

- ποιο από τα δύο λεξικά σας βοήθησε περισσότερο στην πραγματοποίηση των παραπάνω ασκήσεων
- Τι σας δυσκόλεψε;
- Ποιες διαφορές παρατηρείτε ανάμεσα στα δύο λεξικά;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΟΜΑΔΑΣ

Αποθηκεύστε το έγγραφό σας και ανακοινώστε τα αποτελέσματα στην ολομέλεια της τάξης.

Όνομα ομάδας: _____

Παιδιά με κινητικές αναπηρίες- Α΄ Μέρος

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα πράγματα για τα άτομα με κινητικές αναπηρίες; Ακολουθήστε τις οδηγίες.

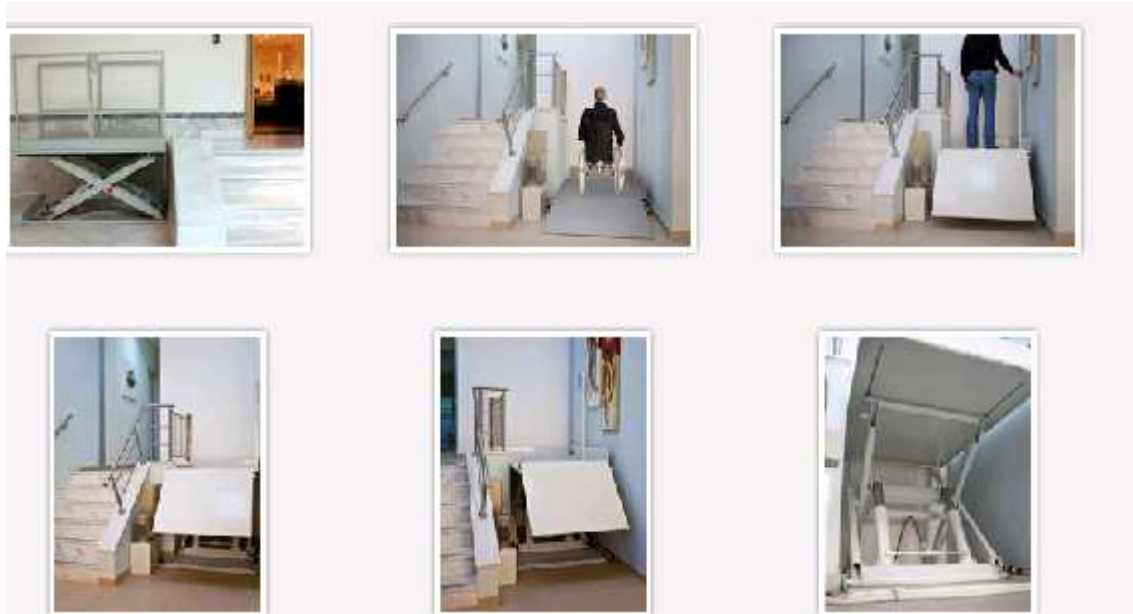
Μην ξεχνάτε ότι για να δείτε ένα βίντεο κάνετε κλικ στον σύνδεσμο. Καλή σας επιτυχία!

1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ [ΜΠΟΝΓΚ](#) ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ «BEGINNING WITH BONG» Ο ΜΠΟΝΓΚ ΣΕ ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΗΓΑΙΝΕΙ;

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Ο,ΤΙ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ;

2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ «INCLUSION MATTERS» ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ [ΕΜΜΑΣ](#). ΉΤΑΝ ΔΥΣΚΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΑ ΔΕΧΤΕΙ ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ ΣΑΝ ΤΗΝ ΈΜΜΑ; ΚΑΙ ΑΝ, ΝΑΙ ΓΙΑΤΙ; ΤΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ;

4. ΔΕΙΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΑΝΩ ΕΙΚΟΝΕΣ:

ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ

(ΦΩΤΟ/ΦΙΑ [HTTP://WWW.BIOMAN.GR/GR/RABES- AMEA.HTML](http://www.bioman.gr/gr/rabes-amea.html))

ΡΑΜΠΑ

ΑΝΥΨΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΘΙΣΜΑΤΟΣ

(ΦΩΤΟ/ΦΙΑ [HTTP://WWW.NAOUSSA.GR/NEWS/ARTICLE760](http://www.naoussa.gr/news/article760)) (ΦΩΤΟ/ΦΙΑ [HTTP://WWW.OSCARINDUSTRY.GR/?PAGE_ID=1343](http://www.oscarindustry.gr/?page_id=1343))

ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΟΙ ΡΑΜΠΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΥΨΩΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ; ΑΝ ΝΑΙ
ΣΕ ΠΟΙΕΣ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ; _____

ΠΗΓΕΣ

ΒΙΟΜΑΝ Α.Β.Ε.Ε. [HTTP://WWW.BIOMAN.GR/GP/RABES-AMEA.HTML](http://www.bioman.gr/gp/rabes-amea.html) [30/9/2012]

ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ, [HTTP://WWW.NAOUSSA.GR/NEWS/ARTICLE760](http://www.naoussa.gr/news/article760)
[30/9/2012]

OSCAR INDUSTRY Α.Β.Ε.Ε. [HTTP://WWW.OSCARINDUSTRY.GR/?PAGE_ID=1343](http://www.oscarindustry.gr/?page_id=1343))
[30/9/2012]

SOUTHAMPTON CITY COUNCIL LIVE MORE LEARN MORE, INCLUSION MATTERS¹³,
[HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=IQ-5GCAFOD0](http://www.youtube.com/watch?v=IQ-5GCAFOD0)

Whiteford A. William [Beginning with Bong](#)¹⁴ University of Maryland School of
medicine Medschool Maryland's productions
<http://humanexceptionality.wordpress.com/2011/01/24/beginning-with-bong/>

¹³ Η ιστορία της Έμμας με ελληνικούς υπότιτλους είναι διαθέσιμη στην παρακάτω διεύθυνση:
<http://www.youtube.com/watch?v=C0sy1AwcZ6U>

¹⁴ Η ιστορία της Μπονγκ με ελληνικούς υπότιτλους είναι διαθέσιμη στην παρακάτω
διεύθυνση: http://www.youtube.com/watch?v=CKFSjxte_xl&feature=youtu.be

Όνομα ομάδας: _____

Παιδιά με κινητικές αναπηρίες- Β΄ Μέρος

Αν ερχόταν στο σχολείο μας ένα παιδί με κινητικές αναπηρίες:

- Τι είδους δυσκολίες/προβλήματα θα συναντούσε;
- Θα μπορούσε να συμμετέχει στις ίδιες δραστηριότητες με εσάς και στα μαθήματα;
- Ποιες αλλαγές θα έπρεπε να γίνουν στο σχολείο για να αισθάνεται άνετα, να μπορεί να συμμετέχει στις δραστηριότητες του σχολείου και να μπορεί να μαθαίνει όπως εσείς;

Συζητήστε στην ομάδα σας και προσπαθήστε να απαντήσετε τις ερωτήσεις.

Στη συνέχεια συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ		ΛΥΣΕΙΣ-ΑΛΛΑΓΕΣ
1.	→	1.
2.		2.
3.		3.

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ**
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

**ΕΣΠΑ
2007-2013**
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4.		4.
5.		5.
6.		6.

Όνομα ομάδας: _____

Κωφά Παιδιά - Α΄ Μέρος

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα πράγματα για τα κωφά άτομα;
 Ακολουθήστε τις οδηγίες.

Μην ξεχνάτε ότι για να δείτε μια ιστοσελίδα ή ένα έγγραφο κάνετε κλικ στον σύνδεσμο. Καλή σας επιτυχία!

1. Επισκεφτείτε το ιστολόγιο [e-blogakia](#). Διαβάστε το κείμενο και δείτε το βίντεο «Θανάσης». Καταλάβετε τι είναι η νοηματική γλώσσα; Ποια διαφορά έχει με τη δική μας γλώσσα; _____

2. Προσπαθήστε να πείτε το όνομα της ομάδας σας χρησιμοποιώντας το δαχτυλικό αλφάβητο και στη συνέχεια να μάθετε να το λέτε απ' έξω.

3. Δείτε ένα βίντεο για το ειδικό [σχολείο Κωφών Πάτρας](#). Δε χρειάζεται να το δείτε ολόκληρο γιατί διαρκεί πολύ. Δείτε μέχρι το 12 λεπτό. Αν έχετε χρόνο δείτε το τέλος του (ή από το 21ο λεπτό και μετά). Πώς σας φάνηκαν τα παιδιά του σχολείου;

Τι είναι η λογοθεραπεία; Αν δεν καταλάβατε ψάξτε τη σημασία της λέξης στο λεξικό της [Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας](#).

Είναι διαφορετικό αυτό το σχολείο από το δικό σας; Αν ναι, ποιες διαφορές υπάρχουν;

4. Δείτε το βίντεο «[ο μεταφραστής της τάξης](#)» (Classroom interpreter) Ποια είναι η δουλειά της μεταφράστριας; Γιατί βρίσκεται σε εκείνη την τάξη; _____

5. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα «[σχεδιάζω για όλους](#)» και ακούστε στην ελληνική νοηματική γλώσσα το παραμύθι- ανέκδοτο το κουφό δέντρο κάνοντας κλικ στον τίτλο.

6. Στη συνέχεια κάντε κλικ στην εικόνα που είναι κάτω από τη φράση «Online Λεξικό Εννοιών στην ΕΝΓ» για να μπειτε στο λεξικό της ελληνικής νοηματικής γλώσσας. Στη συνέχεια κάντε κλικ σε ένα από τα τετραγωνάκια με το βιβλιαράκι.

7. Θα εμφανιστούν διάφορες λέξεις με τις αντίστοιχες εικόνες. Κάντε κλικ σε μια από αυτές και θα δείτε ποιο είναι το νόημα για αυτή τη λέξη.

ΠΗΓΕΣ

e-blogakia http://e-blogakia.blogspot.gr/2011/03/blog-post_28.html

[3/10/2012]

Ειδικό σχολείο κωφών Πάτρας <http://vimeo.com/38152195> [3/10/2012]

Classroom interpreter for deaf student

<http://www.youtube.com/watch?v=GqvMqsHwKx4> [11/5/2013]

Όνομα ομάδας: _____

Κωφά Παιδιά - Β' Μέρος

Αν ερχόταν στο σχολείο μας ένα κωφό παιδί:

- Τι είδους δυσκολίες/προβλήματα θα συναντούσε;
- Θα μπορούσε να συμμετέχει στις ίδιες δραστηριότητες με εσάς και στα μαθήματα;
- Ποιες αλλαγές θα έπρεπε να γίνουν στο σχολείο για να αισθάνεται άνετα, να μπορεί να συμμετέχει στις δραστηριότητες του σχολείου και να μπορεί να μαθαίνει όπως εσείς;

Συζητήστε στην ομάδα σας και προσπαθήστε να απαντήσετε τις ερωτήσεις.

Στη συνέχεια συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ		ΛΥΣΕΙΣ-ΑΛΛΑΓΕΣ
1.	→	1.
2.		2.
3.		3.

4.		4.
5.		5.
6.		6.

Όνομα ομάδας: _____

Παιδιά τυφλά ή με προβλήματα όρασης- Α΄ Μέρος

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα πράγματα για τα τυφλά άτομα;

Ακολουθήστε τις οδηγίες.

Μην ξεχνάτε ότι για να δείτε μια ιστοσελίδα ή ένα έγγραφο κάνετε κλικ στον σύνδεσμο. Καλή σας επιτυχία!

A. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα «[Φάρος Τυφλών Ελλάδος](#)» και προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι η γραφή Braille;

- Αντί για γράμματα τι χρησιμοποιείται στη γραφή Braille;

- Πόσα χέρια χρησιμοποιεί κάποιος για να διαβάσει ένα κείμενο γραμμένο σε γραφή Braille; _____
(Φωτ/φία από Χιουρέα, 2009)

B. Ανοίξτε το έγγραφο «[Η ελληνική γραφή Braille](#)».

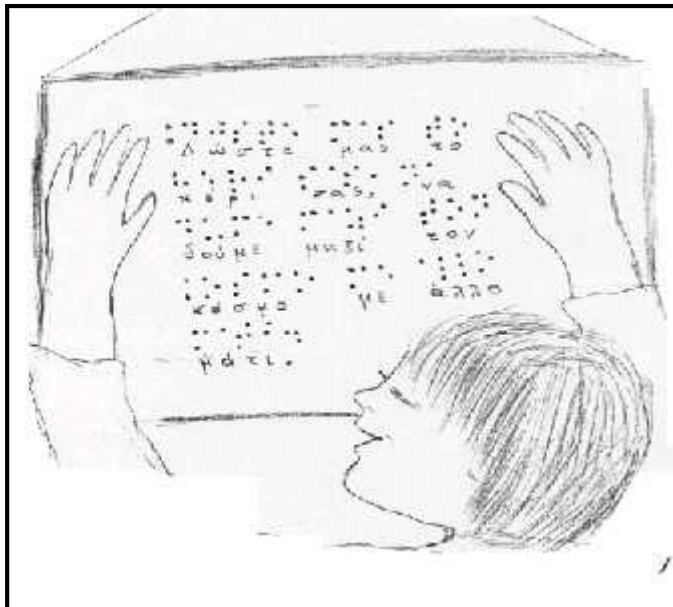
Τι παρατηρείτε; Μπορούμε να γράψουμε κεφαλαία στη γραφή Braille; _____

Χρησιμοποιούνται σημεία στίξης: _____

Μηχανή για να γράφουμε στο σύστημα braille

(Φωτ/φία από Χιουρέα, 2009)

(Φωτ/φία από Χιουρέα, 2009)

Γ. Δείτε το [χριστουγεννιάτικο ποίημα](#) για να δείτε το ποίημα που έγραψε ένας μαθητής με προβλήματα όρασης. Κάντε κλικ πάνω στο ποίημα για να το δείτε καλύτερα.

Δ. Δείτε [προσθέσεις και αφαιρέσεις](#) γραμμένες σε γραφή Braille.

Ε. Ανοίξτε το έγγραφο το [φεγγάρι](#) και προσπαθήστε να διαβάσετε τον πρώτο στίχο και να τον γράψετε εδώ. Ξαναδείτε το έγγραφο «[Η ελληνική γραφή Braille](#)» προκειμένου να δείτε πώς γράφεται το κάθε γράμμα :

ΣΤ. Προσπαθήστε να γράψετε το όνομα της ομάδας σας σε γραφή Braille.

Δυσκολευτήκατε;;;;

Ζ. Κάντε κλικ στον σύνδεσμο ομιλούντα βιβλία της ιστοσελίδας «Φάρος Τυφλών Ελλάδος». Τι είναι τα ομιλούντα βιβλία; _____

Η. Διαβάστε τις πρώτες έντεκα παραγράφους του άρθρου «Ένας αγανακτισμένος τυφλός πατέρας προς το Υπουργείο Παιδείας και όλους τους συναρμόδιους φορείς».

Στη συνέχεια δείτε τα βίντεο:

1. ΔΕΙΤΕ ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΛΕΠΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ «ΤΙ ΧΡΩΜΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ; ΜΕΡΟΣ Γ» ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
2. ΔΕΙΤΕ ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΛΕΠΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ «ΤΙ ΧΡΩΜΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ» ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΚΥΛΟΙ-ΟΔΗΓΟΙ ΤΥΦΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΤΗΣ ΕΤ3 6^Η ΑΙΣΘΗΣΗ

ΣΥΖΗΤΗΣΤΕ. Τι σας έκανε εντύπωση; Ποιες δυσκολίες είδατε να αντιμετωπίζουν τα τυφλά άτομα;

Πηγές

«Το φεγγάρι» στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων για παιδιά με προβλήματα όρασης <http://dim-et-ioann.ioa.sch.gr/sp/wp-content/uploads/to-feggari.pdf> [30/9/2012]

«Χριστουγεννιάτικο ποίημα» στο Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης http://dim-et.blogspot.gr/2009/12/blog-post_4742.html [30/9/2012]

«Προσθέσεις αφαιρέσεις» στο Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης http://dim-et.blogspot.gr/2008/05/braille_27.html [30/9/2012]

Κουμτζής Σωτήρης (2009), Ένας αγανακτισμένος τυφλός πατέρας προς το Υπουργείο Παιδείας και όλους τους συναρμόδιους φορείς» περιοδικό Αυτονομία (πρώην ΑΝΑΤΗΡΙΑ ΤΩΡΑ), <http://www.disabled.gr/lib/?p=24274> [2/10/2012]

Λωρίδας Θεοχάρης Η ελληνική γραφή Braille στο <http://dim-et-ioann.ioa.sch.gr/sp/wp-content/uploads/elliniky-grafi.pdf> [30/9/2012]

Φάρος Τυφλών Ελλάδος <http://www.fte.org.gr/html/brail.htm> [1/10/2012]

Χιουρέα Ράνια (2009), Σύντομες πληροφορίες για την εκπαίδευση των τυφλών και το σύστημα Braille, http://www.chiourea.gr/2009/03/blog-post_5230.html [1/10/2012]

Οπτικοακουστικά κείμενα

«Σκύλοι-οδηγοί τυφλών», 6^η αίσθηση, ΕΤ3 <http://www.youtube.com/watch?v=aP8i4P-7L5Y&feature=related> [1/10/2012]

Μεγα, «Τι χρώμα έχει το σκοτάδι; Μέρος γ'», Πρωταγωνιστές (τηλεοπτική εκπομπή) <http://www.megatv.com/protagonistes/default.asp?catid=25583&subid=2&pubid=17890759#toppage> [1/10/2012]

Όνομα ομάδας: _____

Παιδιά τυφλά ή με προβλήματα όρασης- Β΄ Μέρος

Αν ερχόταν στο σχολείο μας ένα τυφλό παιδί:

- Τι είδους δυσκολίες/προβλήματα θα συναντούσε;
- Θα μπορούσε να συμμετέχει στις ίδιες δραστηριότητες με εσάς και στα μαθήματα;
- Ποιες αλλαγές θα έπρεπε να γίνουν στο σχολείο για να αισθάνεται άνετα, να μπορεί να συμμετέχει στις δραστηριότητες του σχολείου και να μπορεί να μαθαίνει όπως εσείς;

Συζητήστε στην ομάδα σας και προσπαθήστε να απαντήσετε τις ερωτήσεις.

Στη συνέχεια συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ		ΛΥΣΕΙΣ-ΑΛΛΑΓΕΣ
1.	→	1.
2.		2.
3.		3.

4.		4.
5.		5.
6.		6.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η Στ΄ Δραστηριότητα που αφορά την «εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες» θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος ενός διαθεματικού σχεδίου εργασίας στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης το οποίο θα μπορούσε να εκτελεστεί και από μεγαλύτερες τάξεις. Στην περίπτωση αυτή η τάξη θα μπορούσε να ασχοληθεί και με τις τρεις κατηγορίες παιδιών με αναπηρία και να αναζητηθεί πρόσθετο υλικό και πληροφορίες στις παρακάτω πηγές:

1. [Βιβλία](#) για τυφλούς και αμβλύωπες μαθητές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου από το Εκπαιδευτικό Υποστηρικτικό Υλικό: Εκπαίδευση Τυφλών και Αμβλυώπων Παιδιών.
2. [Ένα, δύο , τρία ... πάμε](#), βίντεο της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης, [30/3/2013]
3. [Λογισμικά](#) για μαθητές με αναπηρίες του Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής που παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα «Σχεδιάζω για όλους: Σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες».
4. Χιουρέα Ράνια http://www.chiourea.gr/2009/03/blog-post_7841.html [30/3/2013]
5. Κατσούλης Φίλιππος, Χαλικιά Ιωάννα (2007) Εισαγωγή στην εκπαίδευση των μαθητών με μερική ή ολική απώλεια όρασης» <http://anagnostis.weebly.com/uploads/5/8/6/3/5863147/.pdf>[2/10/2012]
6. «[Τυφλό παιδί σε γενική τάξη](#)» (Blind and in mainstream education) Turning point television. [2/10/2012]

Μια άλλη δραστηριότητα που θα μπορούσε να ενταχθεί στο παραπάνω σχέδιο εργασίας ή να εκτελεστεί μετά την ολοκλήρωση του παρόντος σεναρίου είναι η συγγραφή ιστορίας για ένα παιδί με αναπηρία στον χώρο του storybird. Η συγγραφή της ιστορίας θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί στην ολομέλεια ή στις ομάδες. Σε

μεγαλύτερες τάξεις θα μπορούσε να ζητηθεί από τους μαθητές/τριες να συνεργαστούν από απόσταση και να πραγματοποιήσουν τη συγγραφή στο σπίτι, καθώς ο δικτυακός χώρος storybird παρέχει αυτή τη δυνατότητα συνεργασίας αλλά και επικοινωνίας-συζήτησης (discussions) των μελών του. Πριν τη συγγραφή ο/η εκπαιδευτικός θα μπορούσε να προβάλλει κάποιες από τις παρακάτω ιστορίες άλλων παιδιών που έχουν ασχοληθεί με παρόμοιο θέμα:

- [Why we are not all created equal ?](#)
- [Ali's Palette](#), (Η ιστορία ενός τυφλού κοριτσιού),
- [My Story Of Learning Sign Language](#)

Επειδή όμως οι ιστορίες είναι γραμμένες στην αγγλική γλώσσα καλό θα ήταν να προβληθούν στο μάθημα των αγγλικών και να υπάρξει συνεργασία με την καθηγήτρια των αγγλικών του σχολείου για τη μετάφρασή τους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Για να είναι δυνατή η εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου είναι απαραίτητο όλοι οι μαθητές να διαθέτουν σύνδεση στο διαδίκτυο στο σπίτι τους. Επίσης, είναι αναγκαίο οι γονείς να συναινέσουν στη χρήση του storybird καθώς τα παιδιά θα εργαστούν και στο σπίτι.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bioman A.B.E.E. <http://www.bioman.gr/gp/rabes-AMEA.html> [30/9/2012]

Δήμος Ηρωικής Πόλης Νάουσας, <http://www.naoussa.gr/news/article760> [30/9/2012]

e-blogakia http://e-blogakia.blogspot.gr/2011/03/blog-post_28.html

Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων για παιδιά με προβλήματα όρασης «Το φεγγάρι» στο <http://dim-et-ioann.ioa.sch.gr/sp/wp-content/uploads/to-feggari.pdf> [30/9/2012]

Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης «Χριστουγεννιάτικο ποίημα» στο http://dim-et.blogspot.gr/2009/12/blog-post_4742.html [30/9/2012]

Η εκπαίδευση παιδιών με προβλήματα όρασης «Προσθέσεις αφαιρέσεις» http://dim-et.blogspot.gr/2008/05/braille_27.html [30/9/2012]

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Σχεδιάζω για όλους: Σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες, <http://www.provasimo.gr/> [4/10/2012]

Helen Keller: Animated Hero Classics (series title), <http://www.imdb.com/title/tt0956149/> [2/10/2012]

Κατσούλης Φίλιππος, Χαλκιά Ιωάννα. 2007. Εισαγωγή στην εκπαίδευση των μαθητών με μερική ή ολική απώλεια όρασης» <http://anagnostis.weebly.com/uploads/5/8/6/3/5863147/.pdf> [2/10/2012]

Κουμτζής Σωτήρης. 2009. Ένας αγανακτισμένος τυφλός πατέρας προς το Υπουργείο Παιδείας και όλους τους συναρμόδιους φορείς» *περιοδικό Αυτονομία (πρώην ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΩΡΑ)*, <http://www.disabled.gr/lib/?p=24274> [2/10/2012]

Λωρίδας Θεοχάρης, *Η ελληνική γραφή Braille* στο <http://dim-et-ioann.ioa.sch.gr/sp/wp-content/uploads/elliniky-grafi.pdf> [30/9/2012]

Nest Complete Learning system, Helen Keller: The Animated Hero Classics, resource and activity book, http://www.nestlearning.com/the-animated-story-of-helen-keller-video-on-interactive-dvd_p42844.aspx [2/10/2012]

Oscar Industry A.B.E.E. http://www.oscarindustry.gr/?page_id=1343 [30/9/2012]

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ, Τμήμα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Εκπαιδευτικό Υποστηρικτικό Υλικό: Εκπαίδευση Τυφλών και Αμβλύων Παιδιών http://www.pi-schools.gr/special_education_new/html/gr/8emata/orasi/orasi.htm [2/10/2012]

Ρουσάκη Μαρία. 2012. Μια φλόγα στο σκοτάδι, Κέδρος

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και κλιματικής αλλαγής. Κτιριοδομικά-Οικοδομικά- Σήμανση <http://www.minenv.gr/1/16/162/16203/g1620366.html>

Φάρος Τυφλών Ελλάδος <http://www.fte.org.gr/html/brail.htm> [1/10/2012]

Χιουρέα Ράνια. 2009. Σύντομες πληροφορίες για την εκπαίδευση των τυφλών και το σύστημα Braille. http://www.chiourea.gr/2009/03/blog-post_5230.html [1/10/2012]

Χιουρέα Ράνια http://www.chiourea.gr/2009/03/blog-post_7841.html [30/3/2013]

Χριστοφοράκη Κρυσταλλία, «Πρόσβαση»: «η ενσωμάτωση των παιδιών με αναπηρίες στη σχολική διαδικασία», Prosvasi.uoa.gr, http://www.e-yliko.gr/htmls/amea/Dokimia/sxol_diadikasia.pdf [2/10/2012]